

Prv kapucni vo vajarsku

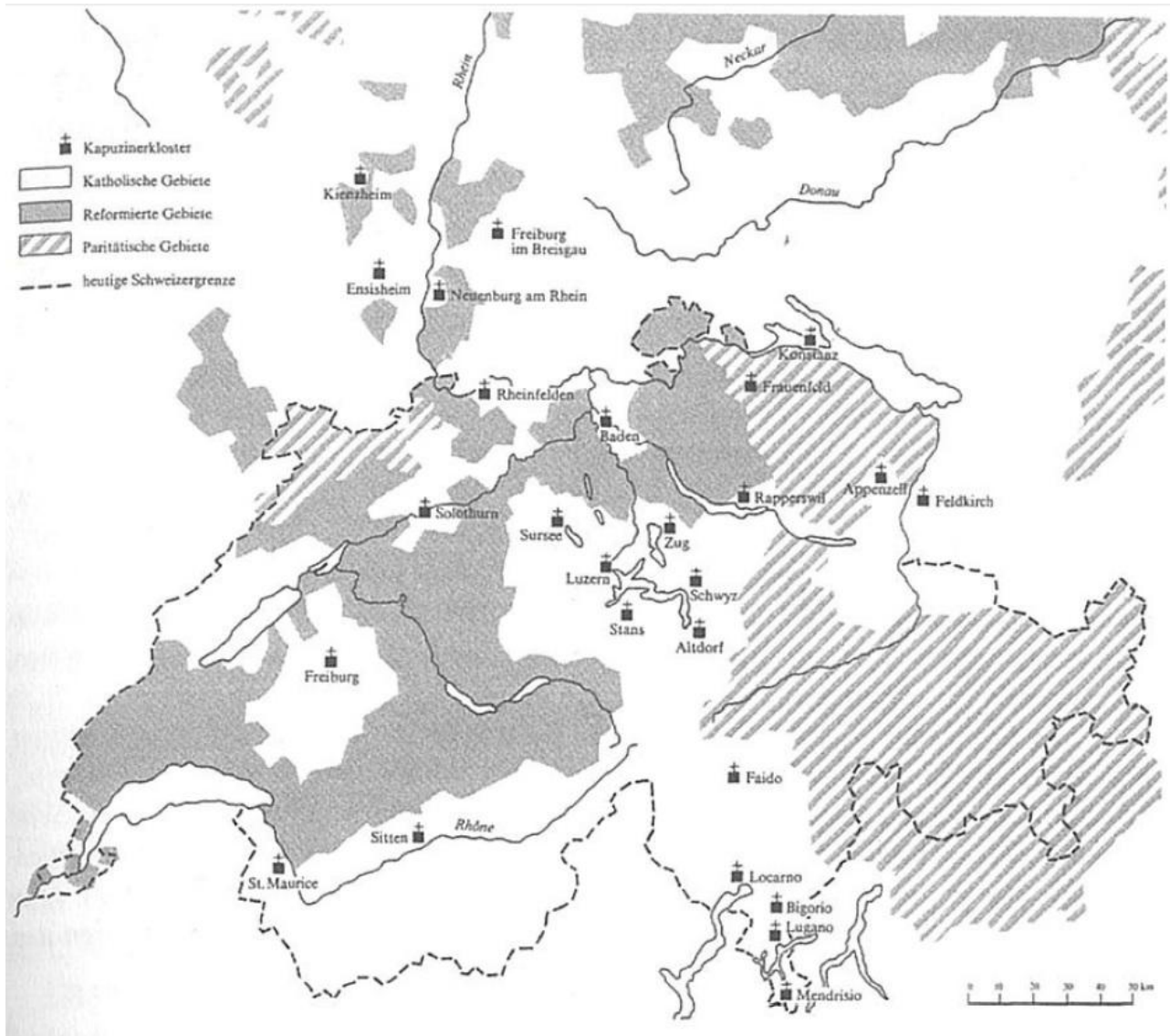
Už za čias Ľudovíta Fossombroneho sa dostala kapucnska reforma do južného vajarska. V roku 1535 zaloen klatork na vrchu Bigorio pripomína ešte dnes pustovnicke začiatky reformy. Neskôr nasledovali dalie usadlosti. Zákaz, aby sa rozirili za Alpy, však zabránil rádu, aby prenikli za horské priesmyky do nemecky hovoriacich oblastí.

vajarski politici sa starali o zachovanie „starej viery“ viac, ako príslušný kostnicky biskup, ktorý sa zdržiaval radšej pri rieke Tiber než pri Bodamskom jazere. Údolia a ich obyvatelia trpeli pod tlakom reformovaných miest Zurich, Bern, Ženeva, Sant Galen a Schaffhausen. Katolícki vodcovia sa spojili s Milnskym reformným biskupom Karolom Boromejskm. Postupne dozrievali konkrétne plány; Mali byť povolani jezuiti, ktorí by založili vyššiu kolu a kapucni mali zaviesť pre ud a klerus obnovu viery a mravov. Popredn muži v Uri¹ a v Midwaldene popohali konkrétne projekty (založenia) kláštorov, v samotnom ráde však nenachádzali vea nadšenia. Boromejsky nakoniec musel unva svojho strýka na Petrovom stolci a Gregor XIII. rozkázal generálnej kapitule r. 1581, aby založili prvý kláštor v Altdorfe. František z Bormia, novozvolený generálny definitor a vedúci výpravy, sa bude saova po niekoľkých mesiacoch na nedostatočnú podporu od rádu: papesky vynuten založenie (usadlosti) malo byť očividne neúspešné, aby umožnilo odvolanie bratov z chladného severu.

Nové spoločenstvo sa však ujalo v nemecky hovoriacom vajarsku neočakávane rýchlo. V krátkom čase vstupujúci kandidáti a posila z materskej provincie umožnili založenie (usadlosti) v Stansi (1582), Luzerne (1583) a Schwyzi (1585). Týmto boli zastúpené kapucnske kláštory v hlavných miestach katolíckej centrálnej časti vajarska. Potom nasledujú v rýchlom poradí usadlosti v severovýchodnej časti; od Appenzelu (1586) cez Baden a Solothurn po Porrentruy (1588). Zainaj zámerne na ohrozených katolickch zemiach, v ktorej čiastočne poavila pralivost Zwinglinskej reformy. V r. 1589 založená provincia rozširovala sie svojich kláštorov až do Tridsatronej vojny za Schwarzwald (ierny les), do Alsaska a do predného Rakúska s cielenou stratégiou, pri ktorej úzko spolupracovali katolícke mestá, pápežský nuncius a rád. V r.1668 odlenilo prvé delenie provincie Badensko-Wurtenberske a predno-Rakúske kláštory od vajarska. V r. 1729 sa osamostatnili Alsaske kláštory do vlastnej provincie.²

¹ Najstaršie vajarske kantóny, ktoré sa spojili, aby vytvorili vajarsku konfederciu. Boli to Uri, Schwyz, Unterwalden.

² K histórii provincie Rainald Fischer založenie vajarskej kapucnskej provincie 1581-89 . Príspevok k dejinám katolíckej reformy, Fribourg 1955; Beda Mayer, vajarska kapucnske provincia, v Helvetia Sacra V/2, Bern 1974, 33-52; úvaha o 400 rokoch, špeciálne slo Fidelis, vydané Antonom Rotzetterom, Luzern 1981.

Náboženská mapa rozšírenia kapucínov v švajčiarsko-juhonemeckom jazykovom priestore.

In: 400 rokov kapucínov vo Wesemline 1588 – 1988, Výstavný katalóg historického múzea, Luzern 1988.